

TRANSAKSYON

UPLB WRITERS' CLUB

NILALAMAN

Basilica

ROSE ANGELICA RUIZ

Recto Republic

IKING LOPEZ

Unison

ANTON ILAGAN

Paskong-Pista sa Palengke

GHEA ESCOBIN

Larong Bata

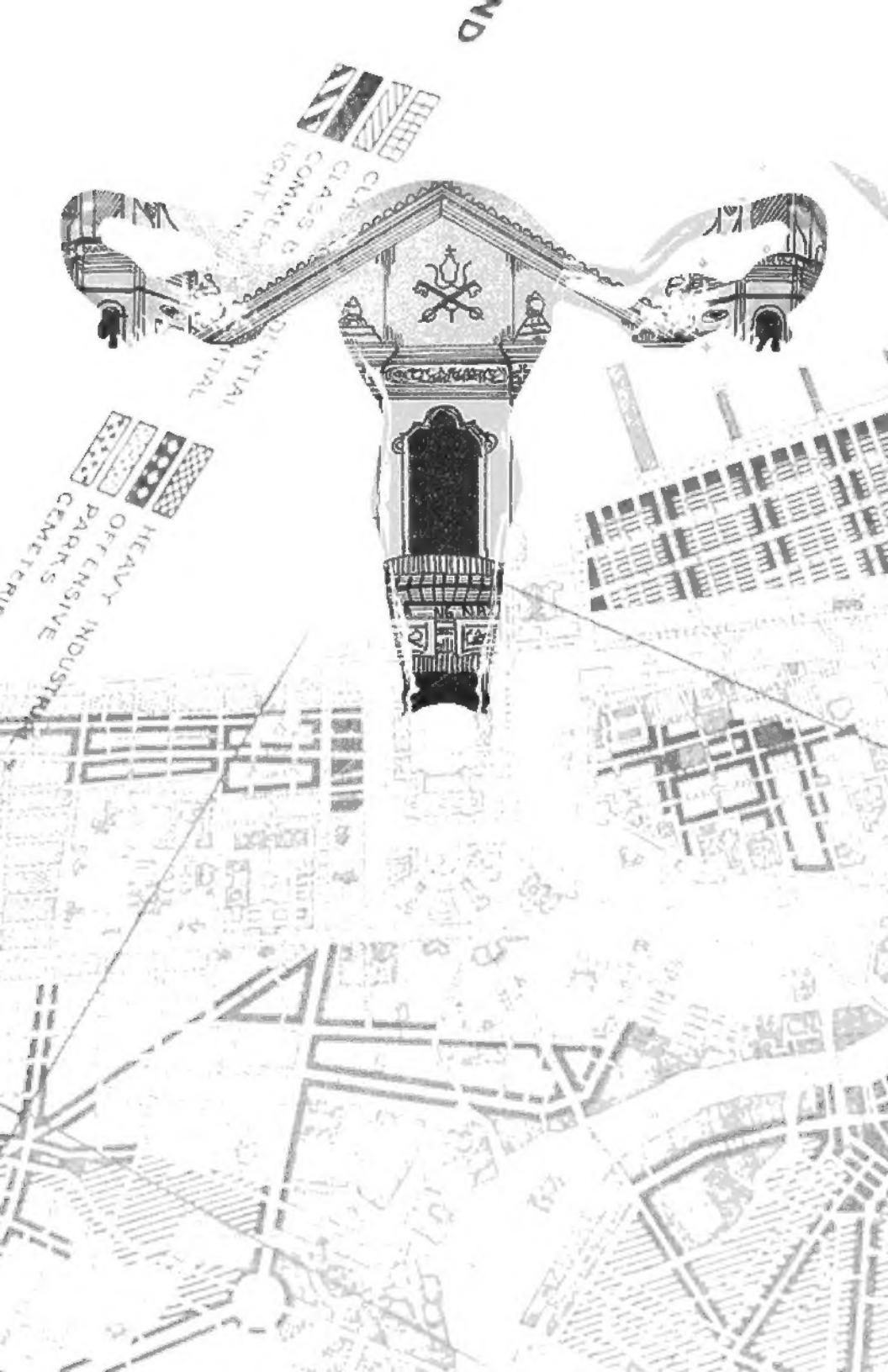
KIRBY VICENTE

Ang Balikbayan Box sa Tatlong Tagpo

JOHN DARYL ALCANTARA

Si Erpat

ALLEN JOY MARQUEZ

Basilica

ROSE ANGELICA RUIZ

Tapos na ang misa,
dagsang taong
bagong basbas
ang iniluwal

Bunalik sa pagiging
sanggol
na walang kasalanan

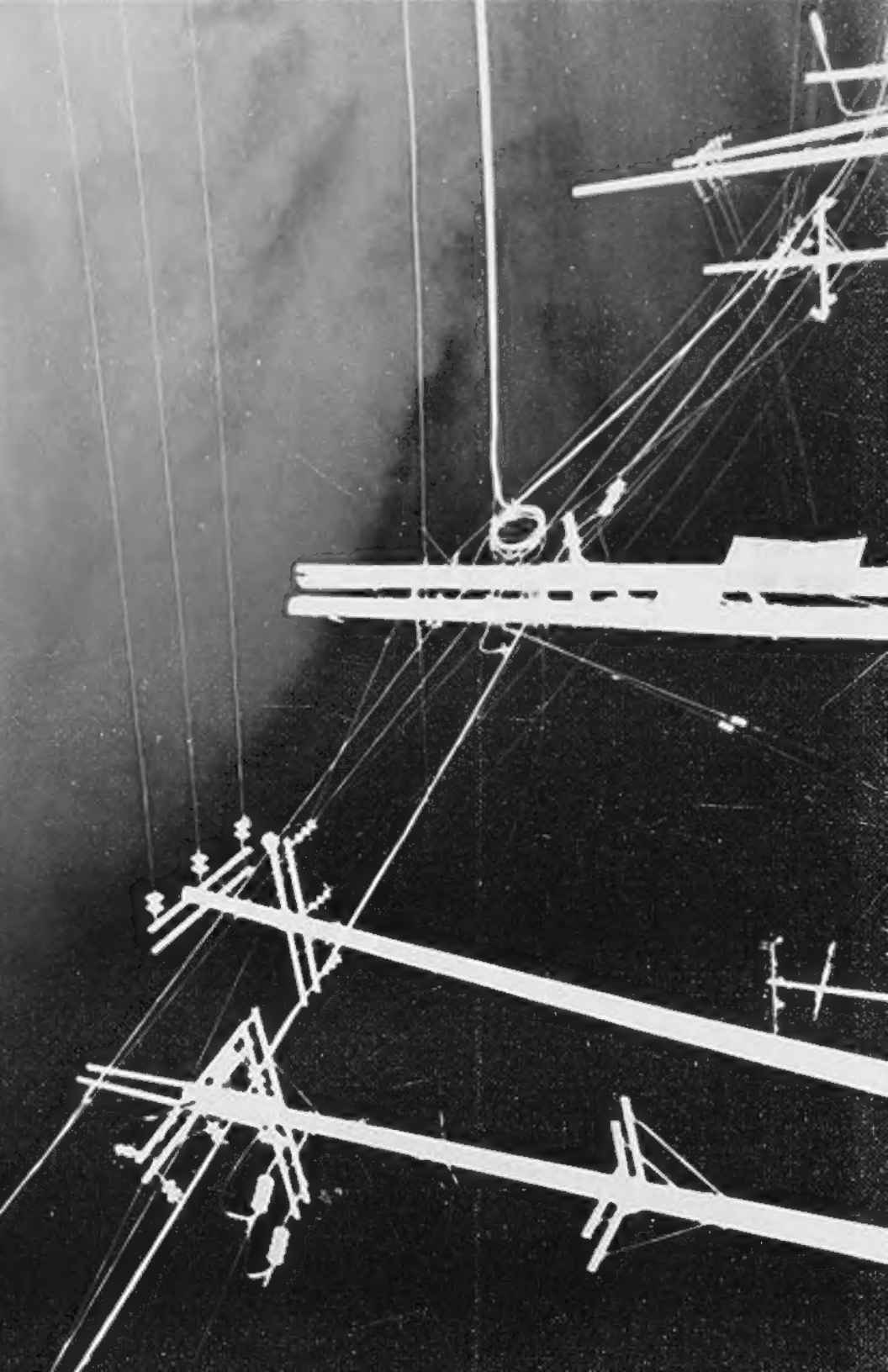
Pinagmasdan ko ang babaeng
malikot ang mga mata,
maingat —
may hinahanap

'Lika hĭja
sabi ko
Magkano po
tanong niya
Limang daan kada banig

Nag-abot ng pera
Saka ito na rin pong rosaryo
Binigay ko na nang libre
Kailangan mo 'yan

Pangangailangan,
pare-parehong salat
Gagawa ng paraan
kasi walang pakialam

silang nasa taas
na humihila
ng lubid ng kampana.

Recto Republic

IKING LOPEZ

I. Si Caloy

Feeling ko,

good-looking naman ako.
Walang masyadong itsura
pero isang ngiti ko pa lang,
limot na ni M'am.

Pleasing personality, kamo?
Naku, walang kuwestiyon
Laging nagpiplease and thank you.
Sumagot ka lang sa klase
pero wag sumagot sa matatanda
Most polite in class ka na

Kung totoong buhay lang
ay singdali ng eskwela,
wala na sanang problema.
Kaso kailangan pala ng diploma.
Buti na lang meron akong kaibigang
magaling magtahi ng kinabukasan.

E di sana'di ko na lang pinagtyagaan
masisikip na silid-alaran
sira-sirang silya
mapapanghing CR at inidoro
kung ganito lang pala kadaling
grumadweyt with honor
sa Ateneo.

II. Si Marivic

Sa pagkakaalam ko,
hindi bading ang aking asawa,
wala naman siyang diperensiya,
at anumang pagpwersa
ay dala ng galing niya sa kama.

Wala akong takas.
Anumang bakas aking ipakita.
Pagkat ang tanging marka
na mahalaga sa mundo
ay ang selyado ng abogado.

Magpakita man ako,
wala silang makikitang gusot
dahil nangyari ang lahat ng ito
nang pagsasama'y plantsado,
kahit isang beses mismong plantsa ibinato
sa mahal niyang kabayo.

Ngayong 'di ko na matiis,
di ko na kayang tagalan
akin nang napagnilayan isang ideya:
isang umaga,
ako'y pupunta sa may Avenida
nang nakabestida,
hawak ang pag-asang
sa wakas matanggal na
itong dumi't mantsa.

III. Si Tomas

Tang inang *Yield* yan
Ba't pa kasi kailangang Englishspokening
ang mga gabay sa daan?
Nahuli tuloy tayo ng pulis nang di oras.
Diyos ko diyos ko,
ano na?

Nangitim ang rosaryo,
kumulimlim ang mga bentsingko,
at tumigil sa kakakatok katok
ang pusang nakatayo.

Hindi po tayo nag yield, sir.
Inabutan ko siya
ng isang daang pasensya,
Ngunit ako'y binawian pa rin niya
Malas ko,
hindi naging sapat ang aking
buena mano

Aking swerte'y paubos na
Ilan na rin ang natitira kong kopya.
Sa susunod, bawal na'ng mataranta
Tinanong ko sa aking tinedyer,
ano bang ibig sabihin ng *Yield*?

Sabi niya,
Magbigay
Magbigay?

Utang na loob

Unison

ANTON ILAGAN

I'm a student
With my ego detached
Like a confused child
A life of conflict
Of doing what's right

Class Recitations
Or Shouts of reform
Doing two conditions
That's really hard to conform

To serve a nation
Or to preserve a goal
This is my passion
That fills my soul

The key is not to run away
Face challenges ahead with sway
A pencil with determination
A flag raised with compassion

Two sides can coincide
And exist side by side
With one goal in mind
All can come true
For the sake of the future

Great things will come
If we live life as one

Paskong-Pista sa Palengke

GHEA ESCOBIN

Pasasayawin ka nang pinaghalo halong lyrics ng mga kantang *All I Want For Christmas, Ang Pasko ay Sumapit* at *Boom Taratatarat* na maririnig mula sa kahabaan ng palengke. Palaging may maliit na pista dito bago pa man magpasko dahil sa dami ng mga taong nagpuprusiyon sa kalsada. Ang santing ng init at bigat ng katawan ay mahahaluan ng sinasabi nilang *Christmas Spirit* kung saan sasapian ka ng espiritu ng pasko. Dahil dito kailangan mong magdasal ng ilang gabi, maging mabait sa kapwa, bumili ng mga regalo at maghanda ng isang malaking piging kung saan magsasalu salo ang buong pamilya.

Sa palengke samu't saring laruan ang nakabalandra sa mga gawa gawang lamesa: matutunog, maiilaw at magagalaw na rebulto nila mickey mouse at hello kitty. Mahuhumaling ka sa mga banderitas ng damit na maari mong mahigit sa mga putol na hanger kung may sapat ka lang na budget. Kung hindi naman ay pwede ka rin sumimple at dumaan sa pinakamalapit na ukay ukay. Pagkatapos mamili ay susundan mo muli ang prusisyon, mawawala ka sa dagat ng mga taong gusto rin ang gusto mo at magdedesisyon kang unuwi na lamang kaysa makipagbuno sa kanila.

Nakasakay ka na sa tricycle at lilingunin mo ang pista sa palengke. Habang papalayo ka nang papalayo, unti unting hihina ang ingay ng mga Christmas songs, mawawala ang prusisyon sa kalsada at lalabo sa iyong paningin ang mga banderitas na damit. Lulubayan ka ng espiritu ng pasko, mawawala ang galak sa pagbili at maiiwan kang kinakapitan ng mahugpit ang mga tira tira mula sa pista.

*Larong Bata

KIRBY VICENTE

Piko

Naaalala ko ang mga ngiti sa kanilang mga mukha. Iginuhit nila ang mga ito sa buhangin gamit ang mga putol na sanga mula sa puno ng kamias. Mga sampung kahon ang iginuhit sa lupa, sabay abot sa aking kamay ng isang magaspang na pamato. Pangatlo ako sa pagtira kaya kinailangan kong maghintay. Matagal na ang panahon na lumipas bago ako ulit nakapaglaro ng piko. Nakawalong bato lang ako ng aking pamato nang makabalik at makagawa na ng bahay ang aking mga kalaro. Marahil maliit ang bahay na kanyang naiguhit pero sapat na para magkasya ang kanyang dalawang paa.

Makikita na ang mga bahay dito ay iginuguhit na lamang sa buhangin dahil ang karamihan sa mga ito ay ginuho na simula pa noon. Isang maliit na pampalipas oras ang larong ito, hinayaan ko na lamang sila na makapagtayo ng kanilang mga bahay, kahit ito ay mga simpleng guhit lamang sa buhangin.

Kamias

Pagkatapos maglaro ay bumalik sila sa talahiban para mamitas ng kamias. Maraming butas sa talahiban na ito gawa ng mga ahas na naghahanap ng sariling lungga. Mula sa mga putol na puno ng saging at mga matataas na damo, tila walang paghihinayang sa pagtakbo ang mga bata, sanay na sa itsura ng mga ahas. Imbes na katakutan ang kamandag

**Para kina Mary Rose, Jhamine at Jethro ng Sitio Balachacan*

nito, sila mismo ang humahabol dala dala ang mga bali baling sanga na para bang mas mabangis sa kahit among ahas. Walang takot na ikinukubli sa kanilang mga mata.

Pagkatapos nila mamitas ay inabutan nila ako ng kamias. Medyo maasim asim na may kakaunting tamis na dumadaplis sa aking dila. May angking sarap ang mga kamias sa lugar na ito. Mas nanguna ang takot ko sa kamandag ng ahas kaysa sa kagustuhan na makatikim ng kamias. Ninamnam ko muna ang kaunting katahimikan. At naniwala akong higit na mas matapang ang mga batang ito kaysa sa akin, marami pa akong dapat matutunan sa kanila.

Guhit

Iniabot nila sa 'kin ang kanilang guhit sa isang puting papel. Nakasulat ditto ang mgasumusunod

"Ang kaguluhan sa Sitio Balabacan ay nasa likod. Nakakaloka ang nangyan."

Sa likod ng sulat na ito ay ang guhit ng mga bangkay na magkakahilera at isang linyang paikid na pumapalibot sa mga katawang ito sa kulay ng kayumangging krayola. Hindi maikukubli sa guhit na ito ang karahasan na kanilang dinanas sa maagang edad.

Nagtanong ang isa:

"Bakit kayo umiyak?"

Isang inosenteng tanong. Ang imaheng ito ay hindi madaling burahin, katulad na lamang ng kanilang mga alaala na iginuhit sa papel. Maaaring kumuha ulit ng panibagong pagguhit at simulan ang paghikha ng panibagong bukas para sa kanila. Kaya sa simpleng pagguhit ng mga letra at salita ang alay ko sa aking mga bagong kaibigan.

Ang Balikbayan Box sa Tatlong Tagpo

JOHN DARYL ALCANTARA

i FADE IN:

babalik kang nakakahon,
walang saplot,
at di na humihinga.

sabi ng mga nagdala sa iyo
ay simpsip na raw sa morge
ang dugo mo
bago ka pa man
ipadala ng *embassy*
pabalik sa iyong asawa.

sabi niya
siya na ang bahala
sa iyong burol dahil
may naitabi pa naman siya
mula sa iyong mga padala.

"hindi na ho misis,"
ang sagot nila;
sagot na raw kasi
ni mayor ang lahat,
sabay pasok sa inyong sala
ng bulaklak na may apelyido
ng angkan nila

pipirma ang iyong asawa,
kahit may duda

ii. ESTABLISHING

wide shot ng kalsada
papunta sa inyong bahay
inabandona na ang proyektong tulay
pero nakatalalan pa rin
sa ere ang mukha
ng dating alkalde.

medium shot ng inyong munting bahay:
naipundar mo ito sa pagtatayo
ng naglalakihang gusali roon
sa kung saan kasabay
ng pagkapatag ng kumulong aspalto
ay ang pagkapaso
ng iyong mga palad

close up ni bunso:
di tulad
ng mga dati mong pag uwi
ay di na siya umiiyak ngayon.
big boy na raw kasi sya
at gradweyt na
ng elementarya.

extreme close up ng gold medal.
pilit niya itong isisingit
sa papel de liha mong kamay
na ngayon lang makakahawak
ng ginto

iii. CUT TO:

flashback

lumisan kang maraming dalang kahon;
puno ng damit at pangarap.
di mo inalintana ang pag iyak ng langit
at ni bunso, at nagpatuloy ka lang
sa pagtahak ng di pa tapos na tulay
patungo sa di pa tiyak na bukas.

back to present day

sa pagkumpas ng direktor
ay sabay sabay na iiyak ang koro
ng mga walang pangalang tauhan.
sa isa pang pitik ay paspasang
daraanang kamera ang iyong

pamilya.

hindi ganitong eksena
ng salubong
ang nasa isip nila noong
nag impake ka
mga reporter na nag uunahan
upang kuhanan ng
magandang anggulo
ang kwento ng iyong bunso
habang pilit na isinisiksik
ang kabaong mo
sa maliit na espasyo,

tahimik lang ang iyong misis,
nagtataka kung bakit
walang bagong sementeryo
sa mga "bagong bayaning "
katulad mo.

Si Erpat

ALLEN JOY MARQUEZ

Si Erpat, isang tsuper ng dyip. Ako ang kasa-kasama niya sa kanyang mga biyahe. Ang trabaho ko: mag-abot ng sukli at siguraduhing mag-aabot ang lahat ng bayad. Mabilis dapat ang aking pagbilang sa mga pasahero at dapat matalas ang pagmatiyag sa mga kamay na nagaabot ng kanilang mga bayad. Kinagigiliwan ang aming dyip ng aming mga pasahero. Makulay ito, nakadiseno dito ang mga bulaklak kagaya ng sampaguita, santan at gumamela. Mahilig si erpat sa mga ito dahil paborito ito ni Mama. Sabi sa kin ni Mama na ang mga bulaklak ay para lamang mga dahon na pinagkalooban ng sagradong amoy na nakapagbibigay-buhay. Cheesy nga eh, pero mukhang masaya naman sila sa kinalabasan ng dyip naming kasama ang mga luma kong stuffed toy noong beybi pa ako. Katabi ng mga maliliit na santo ang aking mga motorsiklo, at nakasabit sa aming takore ang sampaguita at isang rosaryong tsokolate.

Madalas na kaming ginagabi ng uwi ni erpat, lalo na kung onti lang ang mga pasahero. Nililibot namin ang mga daan para makapagsakay lang ng isa o dalawang pasahero. Basta wag lang umuwi ng walang maisasakay. Nung isang gabi, may muntikan na kaming mahagip na grupo ng kabataan. Alas-onse na noon, pabalik na kami sa aming kalye. Malalakas ang tinig nila at mukhang mga naka-inom. Tinigil ni erpat yung dyip at humingi ng tawad. Isang pakyu ang natamo niya sa isang binata. Nakilala ko at anak pala ng punong tanod sa aming barangay. Sinabihan ko si erpat na umalis na lang nang dali-dali.

Dumalas ang mga ingay sa kalsada, nagsisimula na kasi ang mga raid at putukan. Binigyan na kasi ng layang makapatay ang mga tao at bigyan pabuya ang mga makakapatay sa mga durugista. War on drugs, ika nga nila. Laging laman ng mga balita sa umaga, hapon at gabi ang tumataas na bilang ng mga katawang natatagpuang nakahandusay na may cardboard na "Wag Tularan", nakabalot sa packaging tape ang mukha at buong katawan. Ayaw ni Mama na sumama na ako sa mga biyahe ni erpat, pero

mas ayaw ko naman na iwanan ang erpat mag-isa sa daan. Tumatanda na siya, nakakakalimot na. Noong isang beses nga, muntikan na niya maisukli ang dalawang singkwenta sa isang daang inabot ng senior. Ang tanging naisambit niya ay *"pasensya na rin, senior na rin"*.

Pinaparada ko ang erpat sa may tapat ng isang tindahan. Sabi 'ko bibili lang ako ng sampaguita sa isang batang na nasa tapat ng kalsada. Gabi na, alas-onse na noon. Araw ng Linggo at nagsiuwian na ang mga tao, pero yung bata tila nag-aantay na may makasalubong na mambibili ng kanyang sampaguita. Tumawid na ako. Tahimik ang daan. Nagabot ako ng beynte sa bata. Sabi niya kung nais ko din bang bilhin ang kanyang nag-iisang tsokolateng rosaryo para makauwi na siya sa kanila. May dumaan na motorsiklo, napakabilis ang takbo nito. May mga nagtahulang mga aso. At bago ko maiabot ang isa pang beynte sa bata, isang putok ng baril ang narinig ko sa aking likuran. Isang kalabog ang bumagsak sa aspalto ng daan. Nagsibukasan ang mga ilaw sa mga bahay na katabi ng tindahan. Bago sumakay ang nakaitim na lalaki sa kanyang motorsiklo, isang malaking pakyu ang isinambit nito, at tuluyan nang umalis.

Dali-dali akong tumawid sa kabilang kalsada. Unti-unting nawawala ang mga rumaragasang ingay mula sa mga tapat na bahay, sa mga tahol ng aso at sa pumaalis na motor. Naging black-and-white ang aking paningin pagkat akala ko sa mga balita ko lang makikita ang ganitong eksena. Si Erpat ay walang malay na nakahiga sa aspalto. At tila nakikiramay sa aking kawalan, dumampi ang hangin sa akin na para bang pagkapit ng sagradong amoy ng mga paboritong bulaklak ni Nanay sa aking damit.

Itinatag noong dekada '70 sa kasagsagan ng Batas Militar, ang *UPLB Writers' Club* ay binubuo ng mga manunulat na naglalayong lumikha at magpalaganap ng progresibo at makabuluhang panitikan sa loob at labas ng pamantasan.